

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

**KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO**

Zakon Br.2004/24

O VODAMA KOSOVA

Skupština Kosova,

Oslanjajući se na Uredbu UNMIK-a br. 2001/ 9 o Ustavnom Okviru o Privremenoj samoupravi na Kosovu, Poglavlje 5.1 (h) (i), 5.7, 9.1.26 (a) i 11.2,

U cilju dobrog upravljanja vodenim resursima, racionalnog korišćenja, dugoročnog planiranja, očuvanja i zaštite vodenih resursa, poboljšanje kvaliteta života građana Kosovo i privredno-društvenog razvoja Kosova, kao i stvaranja standarde u skladu sa politikom, zakonima i opštim standardima Evropske zajednice.

Usvaja:

ZAKON O VODAMA KOSOVA

**GLAVA I
OPŠTE ODREDBE**

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pitanja koja se odnose na upravljanje, planiranje, zaštitu i odgovornosti Institucija u oblasti voda i vodenih resursa.

Svrha

Član 2

Svrha ovog zakona je da:

- a. obezbedi održivi razvoj i korišćenje vodenih resursa koji su neophodni a javno zdravlje, zaštitu sredine i društveni i privredni razvoj Kosova,
- b. obrazuje procedure i načela uputstva za optimalnu raspodelu vodenih resursa, zasnivajući se na korišćenje i namene,

- c. obezbedi zaštitu vodnih resursa od zagađivanja, prekomernog korišćenja i zloupotrebe, i
- d. utvrđuje institucionalni okvir za upravljanje vodnim resursima.

Razgraničenja

Član 3

3.1. Za svrhe ovog zakona termini u nastavku imaju ovaj smisao:

Akuifer je jedan ili više podpovršinskih slojeva stena ili drugih geoloških formacija ispod površine zemljišta sa dovoljnim porozitetom i propusnoću koje omogućava proticanje i značajnije količine podzemnih voda.

Vodna dozvola je pismeno dato pravo od institucija utvrđenih ovim Zakonom za korišćenje određene količine vode ili ispuštanje za jedan cilj i određeno vreme

Korito je prirodna udubljenje preko koje stalno ili povremeno teče ili na koje se nalaze vodna stajaća tela

Koncesija je oblik pismenog ugovora koji nadležni autoriteti dozvoljavaju nosiocu koncesije da uživa neko ekskluzivno pravo za vađenje, korišćenje i ispuštanje voda prema uslovima koncesije.

Korišćenje vode podrazumeva usluge i druge aktivnosti koje mogu imati poseban uticaj na stanje voda.

Lice znači fizičko ili pravno lice koji može biti javan ili privatn.

Ministarstvo znači Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja.

Ministar podrazumeva Ministra Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja.

Minimalni dovod iznosi 95% godišnjeg nužnog prekoračenja održavanja bez neke degradacije akvatičnom sistemu.

Nadležne autoriteti su sve Institucije koje su odgovorne za upravljanje vodama po članu 16 ovog zakona.

Obala je zemljište koje se priljubi uz jezera, reka, rezervoara i vodotoke, koji utiče i i koji vrši uticaj na ova vodna tela.

Opasne materije su supstance ili grupa supstanci koje su otrovne, otporne i supstance sa bioakumulacionim svojstvima ili grupe supstanci koje prouzrokuju isti nivo opasnosti.

Podzakonski akt znači akti doneti od Ministarstva ili Vlade uključujući administrativna uputstva, uputstva, direktive ili odluke.

Podzemne vode su sve vode koje se nalaze ispod površine zemlje na zasićenoj zonu u neposrednom kontaktu sa zemljom ili podzemljem.

Površinsko vodeno telo podrazumeva diskretne i sveobuhvatne elemente površinskih voda kao i jezera, akumulacija, vodotoka i kanala.

Površinske vode su unutrašnje vode, osim podzemnih voda.

Prirečna površina znači površina zemljišta priljubljena sa rekom ili vodotokom koja može biti poplavljena od voda koje dolaze od njih.

Pravo na vodu je opšti termin koji uključuje dozvolu za vodu i koncesije za vodu.

Ispuštanje znači svako puštanje zagađenih voda, tretiranih ili netretiranih, korišćenih voda, kanalizacije, hemijskih proizvoda i nusprodukata, industrijske otpadke i supstanci bez obzira na njihovu prirodu, na površinske i podzemne vode, zemljišne površine, podzemlju ili iskopana mesta.

Reka je telo unutrašnjih voda koje teku u najvećem delu površine zemlje, ali koja može da teče ispod zemlju u delu svog toka.

Štetni efekat voda su dejstva voda koji oštećuju imovinu i predstavljaju opasnost po čoveka.

Područje rečnog sliva je deo površina sastavljeno od jednog ili više slivova susednih reka zajedno sa podzemnim vodama, koje je ovim Zakonom utvrđeno kao jedinica za upravljanje rečnim slivom.

Ugrožena zona od erozije je zona koja pod dejstvom vode ili vazduha dolazi do ispirivanja, potkopavanja ili klizanja zemljišta, kao i ostala štetna dejstva, koji ugrožavaju javno zdravlje, njihovu imovinu kao i remećenje vodnog režima.

Unutrašnje vode su sve stajaće vode ili tekuće vode na površinu zemlje i sve podzemne vode.

Upravljanje vodama je skup aktivnosti, odluka i mera u vezi sa vodama planiranih i sprovedenih u cilju postizanja ciljeva za sredinu i vodene resurse.

Vađenje znači povremeno kretanje voda od površinskog vodenog tela u cilju stvaranja rezervi i njihove upotrebe.

Veštačko vodeno telo podrazumeva površinsko telo stvoreno ljudskim aktivnostima.

Vodna bogatstva ili vodni resursi su sve unutrašnje površinske i podzemne vode zajedno sa akuiferima i atmosferskim padavinama, uključujući i vodna zemljišta.

Vodna infrastruktura znači infrastruktura koja je potrebna za upravljanje vodama

Vodni režim je kompleks prirodnih ili veštačkih hidoloških, hidromorfoloških i hidrauličkih osobenosti površinskih i podzemnih voda jedne specifične zone tokom jednog vremenskog perioda.

Recni sliv je površina zemlje iz koje se svi površinski vodotoci preko bujica, reka ili jezera izlivaju u more.

Zagađenost je rezultat neposrednih ili posrednih ljudskih aktivnosti, supstanci ili toplote u vazduhu, vodi ili na tlu, koje može biti štetno po zdravlje čoveka ili kvalitet vodnih ekosistema ili kopnenih ekosistema koji neposredno zavise od vodnih sistema, koji rezultiraju na oštećenje imovine, pogoršavaju ili se involviraju na rekreaciju i ostale upotrebe sredine.

Zaštita od štetnih dejstva voda podrazumeva preduzimanje aktivnosti ili sprovođenje mere za sprečavanje ili ublažavanje štetnih uticaja voda

3.2. Upotreba ovih definicija u jedninu, podrazumeva i množinu, kao i obratno.

Osnovna načela

Član 4

Uzimajući u obzir osnovna načela zaštite sredine, upravljanje vodama zasniva se na ova načelima:

- a. sevobuhvatnosti prirodnih i dinamičkih procesa voda i veze između zavisnosti komponenata vodenih ekosistema;
- b. stalne zaštite visokog kvaliteta i skladnog korišćenja vode,
- c. obezbeđivanje zaštite ljudi i imovine od štetnih efekata voda,
- d. primene najboljih mogućih tehnika i novih naučnih dostignuća.

Načelo održivog upravljanja vodama

Član 5

U cilju dugoročne zaštite i održivog korišćenja vodenih resursa, upravljanje vodama zasniva se na načela:

- a. optimizacije (ekološko-socialno-ekonomski koncept): što znači da se vode odvajaju od prirodnog aspekta i zaštite se kao sredina za floru i faunu.
- b. brige: znači da gde pretil opasnost od štetnog dejstva voda ali o tome nema dokaza o opasnosti te opasnosti, treba da se proceni i sprovedu mere radi smanjenja opasnosti.
- c. sprečavanje: znači da mere i aktivnosti o zaštiti voda, obala i vodenih sredina treba preduzeti u ranijim fazama za sprečavanje opasnosti ili bilo kakvih negativnih posledica po vodama, obalama i vodenih bića.
- d. minimiziranja korišćenja resursa: što znači da povodom aktivnostima koje mogu da utiču na vode, svako je obavezan da se brižljivo i racionalno ponaša u korišćenju voda, da spreči zagađivanje voda i otklanja bilo kakav negativni efekat i opasnosti po javno zdravlje i sredinu.
- e. integracije: što znači da tokom upravljanja vodama treba da se predvidi mogućnost međusobnog povezivanja površinskih i podzemnih voda, odnosi među njih i ekosistema zavisnim od voda i sa ostalim medijima u sredini, kao i sa politikama ostalih sektora kao što su poljoprivreda i industrija koji treba da uzimaju u obzir pitanja upravljanja vodama.
- f. zagađivač plaća: što znači da svako lice koje prouzrokuje ili dozvoli ispuštanje zagađenosti finansijski i krivično će odgovarati za sve troškove koji proizilaze, uključujući troškove za sprečavanje zagađenosti, potrebne kontrolne mere, administrativne troškove, troškove obnove ili nadoknade, u skladu sa ovim zakonom.

- g. korisnik plaća: što znači da korisnik vode će plaćati sve troškove koji proizilaze od pružanja usluga uključujući i troškove vodenih resursa za korišćenje, kao i troškove za sredinu.
- h. saradnja i pristup na informacije: što znači da javnost treba da ima pristup na sve informacije koje se odnose na vodne resurse i na odluku o upravljanju vodama i treba da pružaju mogućnost učešća na te odluke.
- i. učešće zainteresovanih strana: što znači da nadležni organi obavezni su da imaju u vidu i da obezbede interes svih zainteresovanih strana prilikom donošenja odluka.
- j. pune jednakosti prilikom korišćenja voda: što znači da pravo na korišćenje voda po ovom zakonu, ostvaruju proporcionalno i na ravnopravan način sva lica.

Upravljanje vodama na rečnim slivima

Član 6

6.1. Vodama se upravlja na nivou hidrografskih celina deljenih vododelnicama, na rečne slivove imajući u vidu povezanost između površinskih i podzemnih voda tako da administrativno-teritorialne granice jedinica lokalne uprave ne mogu biti prepreka za integrisano upravljanje rečnim slivom.

6.2. Teritoriju Kosova sačinjavaju četiri rečna sliva:

- a. Beli Drim koji obuhvata slivove reka Pečka Bistrica, Istoka, Miruše, Dečanske Bistrice (Lumbardhi), Erenika, Topluhe, Prizrenske Bistrice (Lumbardhi) i Plavske Reke (Lume),
- b. Ibar koji obuhvata slivove reka Sitnice, Laba i Drenice,
- c. Binačka Morava koja obuhvata sliv reke Krive Reke, i
- d. Lepenac koji obuhvata sliv reke Nerodimka.

Upravljanje rečnim slivovima međunarodnih voda

Član 7

Ministarstvo zajedno sa UNMIK-om obavljaće aktivnosti u vezi sa upravljanjem područja međunarodnog rečnog sliva za rečne slivove koja se prostiru na teritoriji Kosova.

Međunarodne vode

Član 8

8.1. Upravljanje međunarodnim vodama ostvaruje se u skladu sa ovim Zakonom, sa politikom Evropske Zajednice i u skladu sa međunarodnim sporazumima .

8.2. Radi postizanja cilja ovog zakona, nadležni autoriteti će koordinirati planove i programe mera za upravljanje vodama, na području međunarodnog rečnog sliva.

Negativna dejstva od reke koja se prostire van teritorije Kosova

Član 9

9.1. U slučaju opasnosti od ispuštanja zagađenih voda ili ostalih uticaja od neke reke koja se prostire van teritorije Kosova, Ministarstvo informiše stranke koje se ugrožavaju stvorenim stanjem.

9.2. Ministarstvo identifikuje posledice za ispuštanje zagađenih voda i ostalih negativnih uticaja i počeće postupak za pregovaranje i usklađivanje postupaka sa autoritetima van Kosova za sprovođenje mera koje treba preduzeti u izvoru uticaja za zaštitu voda na teritoriji Kosova

GLAVA II UPRAVLJANJE VODENIM RESURSIMA

Upravljanje vodenih resursa

Član 10

Ministarstvo je odgovorno za upravljanje vodenih resursa koji obuhvataju:

- a. reke,
- b. korita reka i obale,
- c. potoke i ostale prirodne vodotokove bilo da su privremeni ili stalni,
- d. kanale,
- e. jezera,
- f. močvare,
- g. otvorene bunare, prirodne i veštačke vodoakumulacije,
- h. podzemne vode,
- i. termalne vode,
- j. inertni materijali na koritama i obalama,
- k. geološki vodonosni slojevi,
- l. prirečna površina,
- m. sve hidrotehničke objekte, koji obuhvataju
 - i. brane,
 - ii. sisteme navodnjavanja i odvodnjavanja,
 - iii. pumpne stanice za odvodnjavanje,
 - iv. rezervoare, i
 - v. posmatračke strukture.

Veštačko vodno bogatstvo

Član 11

11.1. Veštačko vodno bogatstvo obuhvata:

- a. vodne resurse koji su stvoreni kao rezultat razmeštanja ili regulacije prirodnih vodnih tokova, i
- b. zahvatanjem voda, eksploatacija inertnih materijala ili sličnih delatnosti.

11.2. Nezavisno od tačke (a), stav 1 ovog člana vodni resursi koji su stvoreni za ciljeve vodnih prava, ali koji se nemogu koristiti za opštu potrebu ne mogu biti veštačko vodno bogatstvo.

11.3. U slučajevima kada vodni resursi iz stava 1, tačke (a) su u privatno vlasništvo, Ministar odlukom može proglasiti veštačkim javnim vodenim dobrom, dok postupak registrovanja prostora kao javno vodno dobro vrši se u skladu sa zakonom.

11.4. Status veštačkih javnih vodnih dobara može prestati kada ne ispunjava uslove predviđene zakonom.

11.5. Ministar podzakonskim aktom će uređivati način proglašenja i gubitka statusa iz stava 4 ovog člana.

Formiranje statusa prirodnih vodenih bogatstva

Član 12

12.1. U cilju zaštite voda, opšteg korišćenja vode, ostalih vodnih dobara u javnom interesu, vlasniku ili imaocu zemljišta i vodnog resursa može se ograničiti njihovo korišćenje u skladu sa zakonom.

12.2. U cilju obezbeđivanja slobodnog pristupa vodnim resursima, pravo prelaska se vrši u skladu sa zakonom.

Ograničavanja za javno korišćenje

Član 13

13.1. Prelazak na fizičke prostore i vode može se odobriti samo u cilju:

- a. izgradnje i instalacije opreme javne infrastrukture,
- b. izgradnje opreme za veštačka dobra predviđena ovim zakonom i podzakonskim aktima koji proizilaze iz ovog zakona,
- c. sprovođenja mera za poboljšanje hidromorfoloških i bioloških karakteristika površinskih voda,
- d. sprovođenja mera za zaštitu prirode,
- e. izgradnje potrebne opreme,
- f. izgradnje objekata za upotrebu voda,
- g. zaštite od poplava,
- h. korišćenja prirodnih banja, i
- i. postavljanje određene opreme za javnu sigurnost i spašavanje.

13.2. Vlasnik ili imalac zemljišta treba da dozvoli slobodan prolaz između njegovog zemljišta i vodnog dobra i da dozvoli javnu upotrebu vodnog dobra za ciljeve predviđene stavom 1 ovog člana.

13.3. Upotreba zemljišta oko vodnih obala dozvoljava se za slučaj javnog interesa i ako vlasniku ne prouzrokuje neku štetu.

13.4. Vlasnik ili imalac opreme javne infrastrukture treba da zabrani javnu upotrebu u zonama gdje su smještene opreme, ako je ovo u interesu zaštite javnog zdravlja.

13.5. Vlasnik ili imalac voda i vodnih resursa nema pravo na nadoknadu za ograničavanja iz stava 1 ovog člana, osim obične štete.

Obaveze u vezi vodnih istraživanja

Član 14

14.1. U cilju istraživanja voda za potrebe snabdevanja pijaćom vodom, posmatranja za javni interes voda, vlasnik ili imalac zemljišta obavezan je da dozvoli ovlašćenim licima javnih službi da obavljaju sve poslove u vezi javne službe i da dozvoli slobodan prolaz u toj zoni.

14.2. Vlasnik ili imalac vodnih resursa, obala ili ostalih zemljišta za navedene potrebe iz stava 1 ovog člana obavezan je da dozvoli korišćenje svojih sredstava i instalacija koja se koriste za uzimanje uzoraka voda.

14.3. Izvođač radova iz stava 1 ovog člana obavezan je da posle izvođenja radova zemljište i objekte vrati u prvobitno stanje.

14.4. Vlasnik ili sopstvenik zemljišta pored vodnih resursa, obala reka ili drugog zemljišta, ima pravo na nadoknadu prouzrokovane štete za izvođenje radova prema stavu 1 i 2 ovog člana.

Ekspropriacija imovine za javnu upotrebu

Član 15

15.1. Za javnu upotrebu voda ili obala u slučajevima kada je neophodno, Vlada Kosova (dalje: Vlada) može zahtevati ekpropriaciju ili ograničenje prava vlasnika, odnosno imaoца zemljišta, vode ili obala u skladu sa zakonom.

15.2. Za izgradnju vodnih objekata i opreme namenjenih za služenje javnoj upotrebi po ovom zakonu, vlasniku vodenih resursa ili vodenih obala mogu se oduzeti prava u skladu sa zakonom.

GLAVA III NADLEŽNI AUTORITETI

Nadležni autoriteti

Član 16

Nadležni autoriteti za upravljanje vodama na Kosovu su:

- a. Vlada,
- b. Savet Kosova za vode,
- c. Ministarstvo,
- d. Autoriteti područja rečnog sliva, i
- e. Opštine

Savet Kosova za vode

Član 17

17.1. Ovim zakonom osniva se Savet Kosova za Vode, kao samostalni organ.

17.2. Savet je savetodavno telo, koje razmatra sistemska pitanja upravljanja vodama, uskladjivanje raznih potreba i interesa, kao i predlaže mere za razvoj, korišćenje i zaštitu resursa i vodnog sistema Kosova.

17.3. Savet je dužan da:

- a. razmatra i da da mišljenja u vezi zakonskih predloga koji uređuju pitanja koja se odnose na upravljanje vodama,
- b. inicira savremeni pristup za srednjeročna, dugoročna rešenja i globalna opredeljenja u oblasti razvoja vodnog sistema, obezbeđenje vodnih bilansa, upravljanje vodama, finansiranje, organizovanje vodnog sistema i politiku razvoja javnih resursa, i
- c. razmatra i ostala pitanja od interesa za opšti i koncepcijski razvoj za upravljanje vodama i razvoju vodnog sistema od interesa za Kosovo.

17.4. O pitanjima koja razmatra savet u pismenoj formi daje mišljenja, donosi zaključke i predloge za donošenje zakonskih odredaba i preduzimanje mera.

17.5. Savet sačinjavaju predsednik i šest (6) članova koje imenuje Skupština Kosova za peto (5) godišnji period.

17.6. Članove Saveta imenuje Skupština Kosova u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog zakona.

17.7. Predsednik i članovi Saveta imenjuju se iz redova stručnjaka iz oblasti upravljanja vodama, javnog finansiranja i sličnih oblasti.

17.8. Savet se podržava od civilnog osoblja Ministarstva. Članovi Saveta ne mogu biti vladini zvaničnici i za njihovo angažiranje pripada im nadoknada u vidu honorara i dnevnica.

17.9. Savet priprema i donosi Poslovnik o radu na prvom njegovom sastanku i priprema godišnje izveštaje o svom radu, koje usvaja Skupština Kosova.

Odgovornosti Ministarstva

Član 18

Ministrastvo je odgovorno za:

- a. utvrđivanje i sprovođenje razvojnih politika o vodama na Kosovu, kao i o ostvarivanju usvojenih ciljeva iz programa Vlade,
- b. upravljanje vodenim resursima,
- c. izradu strateškog plana voda i drugih planova za upravljanje vodama koji proizilaze iz ovog zakona, i
- d. obavljanje administrativnih i stručnih poslova u vezi sa time, kao i ostale organizacione razvojne poslove prema odredbama ovog zakona.

Autoriteti područja rečnih slivova

Član 19

19.1. U cilju upravljanja vodama u skladu sa ovim zakonom na teritoriji slivova određenih članom 6 ovog zakona obrazuju se dva područja rečnih slivova:

- a. Područje sliva Belog Drima, i
- b. Područje sliva Ibra, Binačke Morave i Lepenca

19.2. Za svakog od područja iz stava 1 ovog člana, obrazuje se Autoritet područja rečnog sliva.

19.3. Autoriteti područja rečnih slivova obavljaju poslove i zadatke predviđenih ovim zakonom i obavezni su da:

- a. prikupe potrebne podatke za utvrđivanje izvorišta, količina i svojstva voda,
- b. preduzimaju potrebne mere za očuvanje podzemnih voda,
- c. izrađuju procene za svaki sliv,
- d. obezbeđuju upravljanje u delovima međunarodnog sliva na teritoriji Kosova,
- e. vode i održavaju registar zaštićenih zona voda,
- f. izrađuju planove za upravljanje vodama za sliv,
- g. izrađuju i sprovode program mera,
- h. staraju se za sprovođenje mera za zaštitu od štetnih dejstava voda na slivu,
- i. prikupe, obrade i brinu o podacima posmatranja voda,
- j. prikupe i obrade podatke o registrovanju objekata i vodne opreme,
- k. obrazuju, pripreme i brinu o katastru zagađivača na slivu,
- l. predlažu ekpropriaciju zemljišta na kojem se nalaze podzemne vode potrebne za javno snabdevanje,

- m. prikupe finansijska sredstva od nadoknada, doprinosa, budžeta, grantova itd,
- n. obavljaju finansijske, administrativne poslove na dotičnom slivu,
- o. raspoređuju finansijska sredstva za određene namene,
- p. vrše naučno-istraživačku delatnost iz oblasti voda,
- q. afirmišu tehničke metode za očuvanje voda, i
- r. obavljaju dodatne zadatke utvrđene podzakonskim aktom od Ministra.

19.4. Ministar podzakonskim aktom utvrdit će postupak, sastav i strukturu autoriteta područja rečnih slivova.

Opština

Član 20

Opština upravlja izvorima za snabdevanje vodom od značaja za lokalni nivo, kao i sa prirodnim izvorima , javnim česmama, javnim bunarima i jazovima.

GLAVA IV PLANIRANJE

Osnovna dokumenta planiranja

Član 21

Osnovna dokumenta za planiranje i razvoj upravljanja vodama na Kosovu su:

- a. Strateški Plan o vodama,
- b. Plan upravljanja vodama,
- c. Plan upravljanja slivovima,
- d. Plan upravljanja poplavama.

Strateški Plan o vodama

Član 22

22.1.Strateški Plan o vodama utvrđuje politike kojima se obezbeđuje:

- a. održivi razvoj voda preko zadovoljenja potreba svih korisnika sa kvalitetnom vodom i u dovoljnoj količini,
- b. zaštita voda od zagađivanja,
- c. zaštita i poboljšanje ekosistema, i
- d. zaštita od štetnih dejstava voda.

22.2. Na predlog Vlade, Skupština usvaja Strateški Plan o vodama.

22.3. Strateški Plan o vodama sadrži:

- a. ocenu stanja upravljanja vodama;
- b. ciljeve i uputstva u vezi zaštite, regulacije i održivu upotrebu voda;
- c. prioritete za postizanje ciljeva za upravljanje vodama;
- d. predviđanje budžeta za ostvarivanje plana i konačni rok za postizanje ciljeva; i
- e. uputstva za sprovođenje međunarodnih sporazuma u vezi upravljanja vodama.

22.4. Ministarstvo izrađuje Strateški Plan o vodama, u saradnji sa nadležnim autoritetima za privredu, finansije, poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, trgovinu, industriju, zdravstvo, transport, saobraćaj, energiju, preduzeća, javne službe, sredinu, zaštitu prirode i ostalim autoritetima.

22.5. Strateški Plan o vodama izrađuje se za dvadeseto (20) godišnji period uz mogućnost preispitivanja od strane Vlade svakih pet (5) godina.

Plan upravljanja vodama

Član 23

23.1. Plan upravljanja vodama donosi se u cilju integrisanog planiranja i sprovođenja programa i mera za razvoj voda, u skladu sa ukupnim ekonomskim i socialnim razvojem.

23.2. Ministar će podzakonskim aktom utvrditi sadržaj plana za upravljanje vodama.

23.3. Ministar je odgovoran o pripremi plana o upravljanju vodama.

23.4. Plan o upravljanju vodama uskladit će se sa Prostornim planom Kosova.

23.5. Na predlog Vlade, Skupština Kosova usvaja Plan upravljanja vodama.

23.6. Plan upravljanja vodama donosi se za dvadeseto (20) godišnji period.

23.7. Izrada dugoročnih planova u vezi ekonomskog razvoja Kosova, korišćenje prirodnih resursa i zaštite sredine uskladit će se sa planom upravljanja vodama

Revidiranje i ažuriranje Plana upravljanja vodama

Član 24

24.1. Revidiranje, izmene i dopune, vrše se po potrebi od Ministarstva.

24.2. Revidiranja, izmene i dopune Plana upravljanja vodama vrši Skupština Kosova na predlog Vlade.

Planovi za upravljanje rečnim slivovima

Član 25

25.1.Svaki autoritet područja rečnog sliva formiran na osnovu stava 2, člana 19 ovog zakona pripremit će Plan upravljanja rečnog sliva za područje rečnog sliva za koji je odgovoran.

25.2.Plan za upravljanje rečnim slivom izradit će se za period od šest (6) godina.

25.3.Na predlog Ministra, Vlada Kosova usvaja Plan za upravljanje rečnim slivom iz stava 1 ovog člana.

25.4.Planovi za upravljanje rečnim slivovima izrađuju se od autoriteta područja rečnog sliva, u skladu sa Planom upravljanja vodama.

25.5.Ministar podzakonskim aktom utvrdit će sadržaj i način pripreme planova upravljanja rečnim slivovima.

25.6.Plan upravljanja rečnim slivom sprovodi se preko izdavanja vodne dozvole za korišćenje voda, kao i preko drugih instrumenata predviđenih ovim zakonom.

25.7.Autoriteti, organizacije i institucije koje imaju pravo i obavezu upravljanja vodama na slivu predviđenih članom 16 ovog zakona, obavezni su da rade u skladu sa planovima upravljanja rečnim slivovima.

Plan upravljanja poplavama

Član 26

26.1.U cilju izrade plana upravljanja poplavama, Ministarstvo u saradnji sa nadležnim autoritetima za privredu, finansije, poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, trgovinu, industriju, javne službe, zdravstvo, transport, saobraćaj, energiju, preduzeća, javne službe, stanovanja, gradnju i zaštitu prirode utvrdit će:

- a. registar i kartografski pregled poplavljenih površina, vodnih sredina, obala, jezera/akumulacije i ostalih vodnih sistema;
- b. kartu pogodne razmere ugroženih područja od poplava, prostiranje poplavljenih talasa i najviši nivoi jezera/akumulacija;
- c. sistem predviđanja i alarmiranja o poplavama;
- d. tehničku pomoć i savete za sva pitanja u vezi sprovođenja preventivnih mera i sanacije za smanjenje posledica od poplava;
- e. mere za razvoj područja obuhvaćenih registrom i na kartografski pregled; i
- f. mere o vanrednim situacijama i organizaciju.

26.2.Na kartografski pregled iz stava 1 ovog člana treba obeležiti ugrožene područja od poplava.

26.3. Predviđenim merama iz stava 1 ovog člana obezbeđuje se:

- a. zaštita javnog interesa od štetnih dejstava voda;
- b. sprečavanje uredjenja teritorije, korišćenje poljoprivrednog zemljišta, izvođenje građevinskih radova i ostalih aktivnosti koji mogu povećati opasnost od poplava;
- c. zaštita javnog zdravlja i imovine; i
- d. smanjenje troškova za zaštitu od poplava.

26.4. Plan upravljanja poplavama utvrđuje zadatke za zaštitu od poplava na području ili slivu.

26.5. Plan upravljanja poplavama usvaja Vlada.

Povezanost između planova o vodama, prostornih planova i sektorskih planova

Član 27

27.1. Prostorni planovi i sektorski planovi koji mogu imati uticaja na zaštitu, uredjenje i korišćenje voda treba da definišu zaštićena i ugrožena područja.

27.2. Izrađivač prostornih i sektorskih planova, tokom izrade treba da ima u vidu pravni režim kojim se uređuje kršenja na fizički prostor na određene regione iz stava 1 ovog člana.

27.3. Izrađivač prostornih planova u proceduri njihove pripreme treba da definiše fizički prostor koji je povezan sa izgradnjom vodne infrastrukture utvrđen planom upravljanja vodama.

Program mera

Član 28

28.1. Vlada donosi program mera za sprovođenje ciljeva iznetih u strateškom planu voda i u planu upravljanja vodama.

28.2. Program određenih mera iz stava 1 ovog člana treba da sadrži osnovne mere potrebne za postizanje ciljeva koji se odnose na zaštitu, uredjenje i korišćenje voda.

28.3. Osnovne mere prema stavu 2 ovog člana treba da sadrže:

- a. Mere koje treba sprovesti za zaštitu voda:
 - i. predviđene mere ovim Zakonom i podzakonskim aktima koji proizilaze iz ovog Zakona;
 - ii. predviđene mere o zaštiti sredine i u aktima zaštite prirode;
 - iii. predviđene mere o aktima o ribarstvu;
 - iv. mere koje obezbeđuju održivi kvalitet pijaće vode; i
 - v. mere predviđene za rekreaciju i kupanje.

- b. Mere koje se sprovode za uređenje voda:
 - i. sprovedene mere za zaštitu i balansiranje količina voda;
 - ii. sprovedene mere za zaštitu od štetnih dejstva voda;
 - iii. sprovedene mere za održavanje voda; i
 - iv. utvrđivanje prostora za izgradnju vodne infrastrukture;
- c. Sprovedene mere za korišćenje voda:
 - i. sprovedene mere o dozvoljavanju korišćenja voda;
 - ii. sprovedene mere za nadoknadu troškova korišćenja voda; i
 - iii. mere za afirmisanje i održivo korišćenje voda.

28.4. Program mera takođe može obuhvatiti i druge mere za postizanje boljih uslova voda, naročito kada one treba sprovesti za usvajanje sporazuma za smanjenje opterećenja, zagađenja na vodama, afirmisanje optimalnog korišćenja voda, kao i pripremu i istraživanje pitanja za zaštitu voda.

28.5. Program mera takođe treba da utvrdi prioritete za sprovođenje predviđenih mera u tačku (b), stav 3 ovog člana.

28.6. Kada se na osnovu podataka konstatuje da Strateškim planom voda i Planom upravljanja vodama ne mogu se postići ciljevi o individualnim vodnim telima, Ministarstvo će identifikovati razloge za to, istraživati će, poboljšati će posmatranje programa i predložiti će Vladi donošenje dodatnih mera uključujući određivanje ograničavajućih vrednosti.

28.7. Vlada treba da razmotri i kada je neophodno da popuni program mera svakih šest (6) godina.

28.8. Vlada u vezi sprovođenja mera podneće izveštaj Skupštini Kosova svake dve (2) godine.

GLAVA V VODNI OBJEKTI I OPREMA

Vodna infrastruktura

Član 29

29.1. Vodna infrastruktura obuhvata:

- a. objekte i opremu za uređenje voda, kao što su nasipi za zaštitu od velikih voda, bazene, kao i opremu za očuvanja slivova i vršenje osmatranja voda; i
- b. objekte i opremu za korišćenje vodenih bogatstva kao što su pumpne stanice, brana, dovodni i odvodni kanali uključujući sredstva za određene instalacije namenjenih za zaštitu od štetnih dejstva voda.

29.2. Vodna infrastruktura, sem objekata i opreme iz stava 1 ovog člana obuhvata i kanale koji su rezultat izmeštanja kanala ili regulacije vodnih tokova, ili akumulacija stvorenih presecanjem tokova ako su one namenjene za javne službe.

29.3. Izgradnja vodne infrastrukture treba da bude od javnog interesa.

29.4. Ministar podzakonskim aktom detaljnije će utvrditi šta će obuhvatiti vodna infrastruktura.

Stvaranje vodne infrastrukture

Član 30

30.1. Status vodne infrastrukture se stiče ili gubi se na osnovu odluke koju donosi Ministar.

30.2. Donošenje odluke iz stava 1, ovog člana neće se dozvoliti kada objekti i oprema nemaju upotrebnu dozvolu u slučajevima kada je predviđeno.

30.3. Status vodne infrastrukture prestaje tada kada one postaju nepotrebne za javni interes.

Određivanje pravnog režima vodne infrastrukture

Član 31

31.1. Vodna infrastruktura u smislu ovog zakona utvrđuje se kao javna imovina ili imovina operatora javnih službi.

31.2. Vodna infrastruktura može se obuhvatiti na transakcije samo između lica iz stava 1 ovog člana.

31.3. Na vodnu infrastrukturu opisane u članu 29 ovog zakona na mogu se obezbediti prava vlasnika ili imaoaca.

31.4. Kada je vodna infrastruktura javno vlasništvo ili vlasništvo operatera javne službe po ovom zakonu, ostala lica koji teže upotrebu vodne infrastrukture za te namene kada takva aktivnost ne ugrožava ili sprečava aktivnosti za koje je izgrađena vodna infrastruktura, za koju je izdata dozvola za vodu od Ministarstva mogu učestvovati kao investitori.

31.5. Stranke iz stava 4 ovog člana obavezne su da vrše redovno i investiciono održavanje vodne infrastrukture srazmerno sa ulozenim investicijama i obimom korišćenja za druge namene.

31.6. Uzajamni sporazumi u vezi prava i obaveza za korišćenje i održavanje između vlasnika vodne infrastrukture i strane iz stava 4 ovog člana uređivat će se ugovorom.

31.7. U slučaju stečaja ili likvidacije operatora javnih službi vodna infrastruktura prelazi u javnu imovinu

Finansiranje izgradnje vodne infrastrukture

Član 32

32.1. Uz saglasnost Ministarstva zainteresovano lice može učestvovati kao investitor u izgradnji vodne infrastrukture koju izgrađuje Opština za zaštitu od štetnih dejstva voda.

32.2. Lice iz stava 1 ovog člana ne može da steče pravo vlasništva na vodnu infrastrukturu.

32.3. Lice iz stava 1 ovog člana može učestvovati na redovno i investiciono održavanje vodne infrastrukture srazmerno sa učešćem na investiranje.

32.4. Prava i obaveze između vlasnika vodne infrastrukture i strane iz stava 1 ovog člana uređivat će se ugovorom.

Upotreba vodne infrastrukture

Član 33

33.1. Nosioc vodnog prava treba da obezbedi zaštitu vodne infrastrukture za zaštitu od štetnih dejstva voda, izgradnjom posebnih objekata kao i da otklanja sve nedostatke koji se javljaju.

33.2. Dozvolom za vodu ili koncesiju za vode može se utvrđivati obaveza za posmatranje prirodnih fenomena u vezi posebne upotrebe vodnog dobra i osmatranja uticaja objekata ili postrojenja na vodni režim, kao i način dostavljanja podataka Ministarstvu.

33.3. Nosioc vodnog prava obavezan je da da prednost javnim službama u korišćenju inertnih materijala bez smetnji i bez nadoknade.

33.4. Nosioc vodnog prava obavezan je da raspolaže pravilnikom za upotrebu i održavanje vodne infrastrukture.

Brane i akumulacije

Član 34

U cilju postizanja konstruktivne, privredne i funkcionalne bezbednosti, brane se projektuju, grade se i koriste na način predviđeni tehničkom dokumentacijom izrađene u skladu sa podzakonskim aktom kojeg donodi Ministarstvo

Osmatranje brana

Član 35

35.1. Osmatranje i korišćenje brana vrši se u skladu sa tehničkom dokumentacijom i uslovima vodne dozvole.

35.2. Ako se prilikom osmatranja konstatuju se nedostaci koji mogu ugroziti stabilnost brane i pratećih objekata, pravno lice koje upravlja branom obavezno je da odmah informiše Ministarstvo.

Alarmiranje u slučaju opasnosti

Član 36

36.1. Pravno lice koje upravlja branom obavezan je:

- a. da čuva projekat o posledicama za slučaj iznenadnog rušenja ili preliivanja brane;
- b. da postavlja i održava opremu za obaveštavanje i alarmisanje;
- c. da organizuje i obezbedi obaveštavanje i alarmiranje u slučajevima opasnosti; i
- d. da sistem obaveštavanja i alarmiranja brane poveže sa opštinskim sistemima, čije su teritorije potencijalno ugrožene u slučaju iznenadnog rušenja ili preliivanja brane.

36.2. Pravno lice koje upravlja branom obavezan je da primerak studije dostavlja Ministarstvu naj kasnije trideset (30) dana pre početka punjenja akumulacije.

GLAVA VI REGULACIJA I KONTROLIRANJE VODA

Zaštita od štetnih dejstva i uredjenje voda

Član 37

37.1. Zaštita, regulacija i kontrola količine voda treba da sadrži mere za smanjenje ili sprečavanje opasnosti prouzrokovane od štetnih dejstava voda.

37.2. Zaštita protiv štetnih dejstva voda obuhvata:

- a. zaštitu od poplava; i
- b. zaštitu od površinske erozije.

Zaštita od poplava

Član 38

38.1. Nadležni autoriteti za zaštitu od poplava, ostala pravna lica, građani i stručni rukovodioci obavezni su da preduzimaju mere za zaštitu od poplava u skladu sa zakonom i Planom o upravljanju poplavama.

38.2. Vlada na predlog Ministarstva podzakonskim aktom detaljnije utvrđuje mere za zaštitu od poplava.

Redovno održavanje korita i obala

Član 39

U cilju održavanja u redovno stanje korita i obala vodotoka, jezera, korita i obodnih odvodnih kanala, korita i obala veštačkih akumulacija, kao i njihovih brana zabranjeno je:

- a. menjanje pravac vode u rekama i kanalima ili da se stvaranje prepreka bez na vodnog prava;

- b. vađenje, odlaganje zemljišta, bacanje otpadaka, ostalih čvrstih i tečnih materijala na vodotoke, jezera, akumulacije i na njihove obale;
- c. izgradnja drugih objekata koji ne služe za odbranu od poplava u daljini najmanje 10 metara od linije visokih nivoa vode vodotokova i akumulacija;
- d. izvođenje radova koji mogu oštetiti korito i obale vodotoka, jezera, korito kanala, tunela, akumulacija ili sprečavanje slobodnog oticanja voda;
- e. izvođenje radova u blizini vodotoka, jezera, akumulacija, tunela koji mogu ugroziti stabilnost zaštitnih objekata ili njihovu upotrebu.

Praćenje nivoa voda

Član 40

Kosovska Agencija za Zaštitu Sredine obavezna je da pre redovnog ili vanrednog proglašenja odbrane od poplava, tokom i posle redovne odbrane od poplava, prati i posmatra stanje nivoa vode, prognozira poplavni talas kao i da da kratkoročne i dugoročne prognoze o padavinama

Zaštita od erozije

Član 41

41.1. Otklanjanje štetnog dejstva erozija i bujica vrši preduzimanjem mera za zaštitu zemljišta od erozije i uredjenje bujica predviđenih ovim zakonom.

41.2. Bujični tokovi jakih erozivnih procesa koje ugrožavaju naseljena mesta, industrijske objekte, magistralne i regionalne puteve, sisteme melioracije, registruju se u registar javnih voda.

Proglašenje erozivne zone

Član 42

42.1. Područja u kojima erozija i bujice imaju takav intenzitet i obim da prouzrokuju štetne posledice na vodotoke, zemljište, objekte i na ostale nepokretnosti, odlukom opštine proglašavaju se erozivnim zonama.

42.2. Izuzimajući iz stava 1 ovog člana, Vlada Kosova može proglasiti erozivnom zonom jednu zonu kada je potrebno zaštita velikih privrednih objekata, saobraćaja i ostalih objekata od javnog značaja.

42.3. U roku od dvanaest (12) meseci od dana proglašenja erozivne zone, Vlada, na predlog Ministarstva podzakonskim aktom detaljnije će utvrditi mere i postupke za zaštitu od erozije.

42.4. Na područja proglašenim kao erozivne zone mogu se izgraditi investicioni objekti, tokom izvođenja radova menja se katastarska kultura nakon što će se ispuniti zahtevi i uslovi predviđeni ovim zakonom i odredbama proizašlih iz ovog zakona.

42.5. Na slivovima prirodnih jezera, veštačkih akumulacija ili na područjima gde je predviđena izgradnja akumulacija, uporedo sa izvođenjem radova treba da se preduzimaju mere i postupci protiv erozije.

Prestanak važenja odluke o proglašenju erozivne zone

Član 43

Ako su u erozivnoj zoni preduzete mere i postupci protiv erozije i time je eliminisana opasnost od erozije i bujičnih tokova, nadležni organ prema članu 42 ovog zakona rešenjem stavlja van snage odluku o proglašenju zone kao erozivna zona.

GLAVA VII ZAŠTITA VODA

Klasifikacija površinskih vodnih tela

Član 44

44.1. U cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta voda, površinska vodna tela u ekološkom i hemijskom aspektu treba da se dele na klase.

44.2. Ministar će podzakonskim aktom vršiti klasifikaciju površinskih vodnih tela.

44.3. Parametri ekološkog i hemijskog stanja iz stava 1 ovog člana treba da se utvrđuju sa odredbama o zaštiti sredine.

44.4. Klasifikacija površinskih vodnih tela obuhvatit će se Planom za upravljanje vodama.

Klasifikacija podzemnih vodnih tela

Član 45

45.1. U cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta voda, podzemna vodna tela treba da se klasifikuju u klasama u skladu sa količinskim i hemijskim stanjem.

45.2. Parametri količinskog i hemijskog stanja iz stava 1 ovog člana utvrđuju se podzakonskim aktima za zaštitu sredine.

45.3. Ministar podzakonskim aktom klasifikovat će podzemna vodna tela.

45.4. Klasifikacija podzemnih vodnih tela treba da se obuhvati Planom upravljanja vodama.

Ispuštanje zagađenih voda

Član 46

46.1. Osim kada se utvrđuje zakonom ili podzakonskim aktima ispuštanje, obuhvatajući vode sa drugom prirodnom temperaturom, zabranjeno je.

46.2. Zabranjuje se korišćenje voda na način koji šteti ekološko ili hemijsko stanje u prirodna jezera, ribnjake ili druge tokove koji imaju dotok ili oticanje unutrašnjih ili podzemnih voda.

46.3. Vlada će podzakonskim aktom utvrditi ograničavajuće vrednosti efluenta koji se ispušta u vodno telo i na mreži javne kanalizacije.

Zabrana đubrenja i upotrebe hemijskih preparata

Član 47

Zabranjuje se upotreba organskih i neorganskih supstanci za đubrenje zemljišta i za zaštitu biljaka na vodenim resursima i obalama, u dužini 15 metara od granice obale vode prve klase i pet metara dužine obale voda druge klase

Zabrana pranja motornih vozila

Član 48

Zabranjuje se pranje plovnih sredstava, motornih vozila i ostale opreme na površinskim vodama i na obalama.

Bacanje supstanci i otpadaka

Član 49

49.1. Zabranjuje se bacanje supstanci i otpadaka koji zbog fizičkih, hemijskih i bioloških svojstva mogu ugroziti javno zdravlje, vodene i poluvodene organizme, otežavaju oticanje voda, ugrožavaju opremu i vodne instalacije.

49.2. Na vodnim resursima zabranjuje se bacanje i prevoz supstanci i opasnih otpadaka.

Upotreba opasnih supstanci

Član 50

50.1. Ministar će doneti podzakonski akt o tehničkim uslovima, opremi i instalaciji predviđene ovim zakonom u vezi sa proizvodnjom, upotrebom, deponovanjem, pretovarom i prevoza opasnih materija.

50.2. Zabranjuje se izgradnja objekata i opreme namenjenih za proizvodnju opasnih supstanci u blizini vodnih resursa, dok nije stečeno vodno pravo kao i druge dozvole koje se traže zakonom.

Obaveze lica

Član 51

Lica koja ispuštaju, bacaju ili odlažu opasne supstance štetne za vode, obale ili na zaštićnim zonama obavezni su da o slučaju izveštavaju kod nadležnih autoriteta.

Zaštićene vodne zone

Član 52

52.1. U cilju zaštite izvorišta voda koja se koriste ili su određena za snabdevanje pijaćem vodom, Vlada na predlog Ministarstva podzakonskim aktom određuje zaštićene vodne zone.

52.2. Vlada na zahtev nosioca vodnog prava za proizvodnju pijaće vode, mineralnih, termalnih, termomineralnih voda ili ostalih podzemnih voda koje se koriste za piće treba da ih zaštiti posebnim merama.

52.3. Zaštićene zone će se definisati Planom upravljanja vodama.

52.4. Ministarstvo podzakonskim aktom u saradnji sa nadležnim autoritetima za zdravstvo utvrdit će kriterijume za određivanje zaštitnih vodnih zona.

Zaštita režima voda

Član 53

Kada se mogu ugroziti kvalitativni ili količinski uslovi u zaštićenim vodnim zonama, mogu se zabraniti ili ograničiti aktivnosti vlasnika ili imalaca zemljišta na zaštićenim zonama.

Zone za kupanje

Član 54

54.1. Ministar podzakonskim aktom određuje zone za kupanje.

54.2. Ministarstvo će posmatrati kvalitet voda za kupanje.

54.3. Zone voda za kupanje će se odrediti Planom za upravljanje vodama

GLAVA VIII STICANJE VODENOG PRAVA

Sticanje i uslovi sticanja vodenog prava

Član 55

55.1. Sticanje vodenog prava obezbeđuje se na osnovu dozvole za vodu ili koncesije za vodu.

55.2. Nosioc vodenog prava koristi vodu prema utvrđenim kriterijumima utvrđenim aktom za sticanje vodenog prava.

Vodna dozvola

Član 56

56.1. Vodna dozvola izdaje se za:

- a. vađenje vode,
- b. ispuštanje zagađenih voda,
- c. gradnju, obnovu ili rušenje objekata koji utiču na vodni režim,
- d. aktivnosti rudnika i geološke radove koji utiču na režim voda,
- e. eksploataciju peska, šljunka, kamena i gline, i
- f. ostale aktivnosti koje mogu da utiču na vodni režim.

56.2. Vodna dozvola nije potrebna za:

- a. korišćenje bunara (sa izuzećem arterjskih bunara), izvora, cisterni i sličnih objekata za snabdevanje jednog domaćinstva vodom za pice; i
- b. gašenje požara i preduzimanje hitinih sanitarnih mera i ostalih mera u slučaju opšte opasnosti.

56.3. Vodnom dozvolom utvrđuje se namena, način i uslovi korišćenja vode, ispuštanje zagađenih voda, režim rada objekata i postrojenja, deponovanja čvrstih i tečnih otpadaka i ostali uslovi.

56.4. Vodna dozvola po ovom zakonu za korišćenje međunarodnih voda i ispuštanje zagađenih voda na međunarodnim vodama izdaje se u skladu sa međunarodnim sporazumom ili konvencijom.

56.5. Pravo korišćenja ili ispuštanja zagađenih voda sticano na osnovu dozvole za vodu ne može se preneti na drugo lice bez saglasnosti nadležnog autoriteta.

56.6. Vodne dozvole izdaje Ministarstvo. Podzakonskim aktom Ministarstvo može delegirati delatnosti za koje autoritet rečnog slivnog područja može izdati vodnu dozvolu.

56.7. Vodna dozvola se prispituje najmanje svakih pet (5) godina.

56.8. Nosioc vodnog prava obavezuje se da će obavestiti izdavaoca dozvole, u slučaju promene u postupku, tehnologiji i korišćenju vode ili u ostalim slučajevima koji bi mogli imati značajnog uticaja na vodni režim.

56.9. Upotreba podzemnih voda u cilju korišćenja geotermičke energije smatraće se kao korišćenje vode koje zahteva vodnu dozvolu shodno odredbama ovog zakona.

Obaveze nosioca vodenog prava

Član 57

57.1. Nosioc dozvole za korišćenje, ispuštanje zagađenih voda i za bacanje otpadaka i supstanci, obavezan je da vrši merenje količine korišćene ispuštene vode kao i merenje bacanih supstanci na način i pod uslovima utvrđenim dozvolom.

57.2. Nosioc vodne dozvole obavezan je da instalira i održava opremu za merenje količina upotrebljenih i ispuštenih zagađenih voda.

57.3.Nosioc vodne dozvole dozvolit će u svako doba pristup ovlašćenim licima autoriteta koji je to izdao.

Prestanak dozvole za vodu

Član 58

58.1. Pravo stečeno vodnom dozvolu prestaje:

- a. odustajanjem nosioca dozvole;
- b. zbog prestanka delatnosti za koju je izdata vodna dozvola;
- c. kada pravo za vađenje nije korišćeno za period više od jedne (1) godine;
- d. opozivom od strane izdavaoca dozvole, zbog nepoštovanja uslova vodne dozvole.

58.2.U slučajevima kada nedostatak vode ugrožava u toj meri potrebe korisnika vode na određenom području,, izdavaoc vodne dozvole, može privremeno ograničiti ili zabraniti korišćenje voda nosiocima vodne dozvole.

Postupak sticanja i prestanka vodne dozvole

Član 59

Ministar podzakonskim aktom će utvrditi detaljnije postupak, sadržaj, oblik, uslove, način, očuvanje i ostala pitanja od značaja u vezi izdavanja i oduzimanja prava vodne dozvole.

Koncesije za vode

Član 60

60.1.Koncesijom se stiče pravo za korišćenje vodenih resursa u skladu sa zakonom.

60.2.Koncesija za vodene resurse je potrebna za:

- a. korišćenje vodne snage za proizvodnju električne energije;
- b. korišćenje vodne snage za stavljanje u pogon opreme izuzev proizvodnje električne energije;
- c. korišćenje voda za tehnološke potrebe;
- d. vađenje mineralnih i termalnih voda;
- e. korišćenje voda za sisteme za navodnjavanje;
- f. uzgoj ribe u ekonomske svrhe i za ostale namene;
- g. korišćenje vodnog dobra za izgradnju stalnih objekata, odnosno izgradnju opreme;
- h. korišćenje vodnog dobra za rekreaciju izgradnjom stalnih objekata; i
- i. korišćenje inertnih materijala iz vodotoka u vremenskom trajanju duže od dve (2) godine.

60.3. Koncesija se ne može izdati kada se time ugrožava snabdevanje vodom za piće, bilans proizvodnje hrane i ostalih privrednih bilansa.

60.4. Ako tokom vremenskog trajanja koncesije dolazi do promene vodnog režima pa je zbog javnog interesa potrebno da se ograničavaju uslovi koncesije ili prilagođavanje sa novim stanjem, korisnik koncesije je obavezan da postupa, odnosno da preduzme mere u vezi s tim za koje ga naredi Ministarstvo.

60.5. Ostvareni iznos ugovorom o koncesiji priliva se na Konsolidovani Budžet Kosova.

GLAVA IX INFORMACIONI SISTEM I UČEŠĆE JAVNOSTI

Vodni informacioni sistem Član 61

61.1. Vodni informacioni sistem obuhvata mere i aktivnosti koje se odnose na registrovanje, transfer, zaštitu, korišćenje podataka kao i na ostala pitanja od značaja za upravljanje vodama.

61.2. Vodni informacioni sistem obuhvata podatke za:

- a. količinu i kvalitet voda;
- b. vodenu knjigu i katastre vodenog sistema;
- c. protokol svih dozvola;
- d. registar supstanci ispuštenih od nosioca vodne dozvol;
- e. mere za rehabilitaciju i programe za zaštitu voda;
- f. insidenti oštećenja voda i aksidenti sredine;
- g. registrovanje štetnih i opasnih materija na vodnim resursima;
- h. aktivnosti koje su opasne po javno zdravlje i sredinu;
- i. analize uticaja opasnih materija; i
- j. registar sa podacima gradnje, instalacija ili postojećih deponija koje su opasne.

61.3. Sva lica i institucije su obavezni da pružaju podatke o vodama Ministarstvu i nadležnim autoritetima za vode.

61.4. Podaci Vodnog informacionog sistema su javni i svako može imati pristup na njih osim na podatke koji se smatraju službena tajna.

61.5. Ministar će podzakonskim aktom utvrditi detaljniji rad, način i ostala pitanja od značaja za vodni informacioni sistem.

Protokol voda

Član 62

62.1. Protokol voda je službena evidencija dozvola i izdatih koncesija za vode.

62.2. Protokol voda je stalan i sadrži registar tehničke dokumentacije.

62.3. Protokol voda vode nadležni autoriteti za izdavanje dozvola i koncesija za vode.

62.4. Primerci dozvola za vodu dostavljaju se Regionalnim autoritetima rečnih slivova za registrovanje na vodni informacioni sistem.

Katastar voda

Član 63

63.1. Katastar voda sadrži:

- a. topografske, hidrografske, hidrološke, tehničke i ekonomske podatke, kao i ostale podatke o kvalitetu i količinu voda; i
- b. tehničke podatke za objekte i postrojenja vodnog sistema.

63.2. Autoriteti rečnog slivnog područja vode katastar vode za:

- a. površinske vode;
- b. podzemne vode;
- c. korisnike, zagađivače voda i mesta puštanja voda;
- d. erozione zone i bujične tokove;
- e. objekte vodnog sistema koji su u javno vlasništvo;
- f. vodno javno dobro; i
- g. objekte i postrojenja za javno snabdevanje vodom za piće.

63.3. Sva pravna, vladina i nevladina lica koja raspolažu sa ostalim podacima koji se upisuju u vodni katastar iz stava 2 ovog člana, treba bez naknade da dostave podatke autoritetu područja rečnog sliva za upis tih podataka.

Učešće javnosti

Član 64

64.1. Obradivač Plana iz poglavlja IV ovog zakona stavit će na javnu diskusiju nacrt plana pre finalizacije, osim u slučaju Plana za upravljanje poplavama.

64.2. Predlagači Plana informišu javnost tri (3) godine pre početka perioda za koji se izrađuje Plan i obezbeđuju učešće javnosti u izradi i usvajanje plana.

64.3. Pre početka izrade Plana predlagač poziva autoritete centralne i lokalne vlasti, nevladine organizacije, nosioce prava na vodu i ostala zainteresovana lica i informiše ih sa sadržajem predloga Plana.

64.4. U skladu sa stavom 3 ovog zakona predlagač obezbeđuje saradnju javnosti u izradi Plana i treba da informiše javnost sa izveštajem o napretku u izradi dve (2) godine pre početka perioda za koji se donosi Plan.

64.5. Predlagač treba da proglasi Plan najmanje jednu (1) godinu pre početka perioda za koji se donosi Plan.

64.6. Lica iz stava 3 ovog člana mogu podneti primedbe na Nacrt plana u roku od šest (6) meseci od dana objavljivanja.

64.7. Na zahtev lica iz stava 3 ovog člana Plan se ponovo razmatra svake šeste (6) godine.

64.8. Izmene i dopune se vrše na isti način i postupak za njegovo usvajanje.

GLAVA X FINANSIRANJE

Izvori finansiranja

Član 65

Finansiranje za upravljanje i razvoj voda obezbeđuje se od:

- a. uplate za korišćenje voda;
- b. uplate za ispuštanje voda;
- c. uplate za vađenje inertnih materiala;
- d. budžet Kosova;
- e. opštine;
- f. donacije i grante; i
- g. ostali izvori finansiranja u skladu sa zakonom;

Uplata za korišćenje, ispuštanje voda i vađenje inertnih materiala

Član 66

66.1. Obveznik plaćanja za korišćenje vode je lice koje uzima, vadi, nosi, akumulira, deponuje ili koristi na drugi način u odnosu na vode, prirodnih ili veštačkih tela za:

- a. snabdevanje vodom namenjenju za ljudsku upotrebu preko sistema javnog snabdevanja, za proizvodnju prehrambenih artikala, za potrebe odbrane i za životinje;
- b. navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta;
- c. industrijske i tehnološke potrebe;
- d. proizvodnju električne energije i za druge potrebe;
- e. ambalažiranje vode za komercijalne potrebe;
- f. uzgoj riba;
- g. odvodnjavanje zemljišta;
- h. ispranje inertnih materiala;
- i. druge aktivnosti za koje Ministar ocenjuje da utiču na vodni režim ili na morfologiju vodnog tela.

66.2. Obveznik plaćanja za ispuštanje zagađenih voda je lice koje na osnovu:

- a. vodne dozvole izdate na osnovu ovog zakona vrši ispuštanje zagađenih voda; i
- b. vodne dozvole ispušta ili baca materije i supstance na površinske i podzemne vode.

66.3. Obveznik plaćanja za vađenje inertnih materiala je lice koje na osnovu dozvole vadi inertne materije iz rečnih korita i obala, jezera, akumulacija, bujica i drugih površina.

Slučajeve za koje se ne vrši se uplata za korišćenje voda

Član 67

67.1. Uplata za korišćenje voda se ne vrši ako se voda koristi za:

- a. povećanje podzemnih voda; i
- b. zaštitu sredine.

67.2. Uplata za vađenje inertnih materiala ne vrši se kada se pesak, šljunak i kamen koristi za izgradnju i održavanje objekata za zaštitu od štetnih dejstva voda i odbranu.

Obaveza za uplatu računa za vodu

Član 68

68.1. Obaveza za uplatu računa za vodu nastaje na dan kada dozvola stvara pravne posledice.

68.2. Lice koje obezbeđuje usluge za snabdevanje vodom trećoj strani biće obavezan za sve uplate koje proističu iz korišćenja vode za ovu svrhu.

Namena sredstava od uplata

Član 69

69.1. Sredstva iz člana 66 ovog zakona koristiti će se za upravljanje i razvoj vodnih resursa.

69.2. Uplate koje proističu iz ovog zakona neće se upotrebiti u administrativne svrhe ili u mesto budžeta.

69.3. Uplate koje se vrše po članu 66, stav 3 ovog zakona koriste se za održavanje vodotoka i izgradnju, održavanje objekata za regulaciju vodotoka i zaštitu od štetnih dejstava voda.

Ostvarivanje sredstava od uplata ,

Član 70

70.1. Uplate iz člana 66 ovog zakona uplaćuju se na račun Fonda voda na način i pod uslovima koji se određuju vodnom dozvolom.

70.2. Sredstva iz stava 1 ovog člana koristit će se na osnovu programa iz člana 73 ovog zakona.

70.3. Ministarstvo svake godine dostavlja Vladi finansijski izveštaj o ostvarivanju sredstava od uplata.

Određivanje visine uplate za korišćenje voda

Člana 71

71.1. Vlada će podzakonskim aktom osnovat strukturu uplata za vodu u skladu sa ovim zakonom.

71.2. Akt iz stava 1 ovog člana imat će kao osnovu načela zagađivač plaća i korisnik plaća.

Budžet

Član 72

72.1. Sredstva za upravljanje i razvoj voda predviđaju se Budžetom Kosova i Opština.

72.2. Sredstva iz stava 1 ovog člana koriste se za finansiranje aktivnosti i mera predviđenih dokumentima programa i planova donetim u skladu sa ovim zakonom.

Fond voda

Član 73

73.1. Fond voda (dalje Fond) ima svojstvo Pravnog lica i osniva se kao finansijski izvor za sprovođenje i razvoj planova, programa i mera iz Glave IV ovog zakona, za izradu bilansa voda, učešće na održavanje vodnih objekata i sprovođenje međunarodnih sporazuma iz oblasti voda.

73.2. Za obavljanje zadataka iz stava 1 ovog člana uz saglasnost Vlade, Fond donosi program za finansiranje i unapredjenje upravljanja vodama za narednu godinu najdalje do 31 (trideset i prvog) Decembra tekuće godine.

Nadležnosti fonda

Član 74

Fond je nadležan da:

- a. utvrđuje kriterijume i raspodelu sredstava;
- b. izradi finansijski plan i godišnji obračun;
- c. prati ostvarivanje programa iz stava 2, člana 73 ovog zakona;
- d. sačini godišnji izveštaj o radu Fonda;
- e. donosi statut Fonda; i
- f. obavlja druge poslove određene zakonom.

Upravljanje Fonda

Član 75

- 75.1. Fondom upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) članova koje imenjuje Vlada za period od četiri (4) godina.
- 75.2. Upravni odbor iz svojih redova imanjuje predsednika za period od četiri (4) godina.
- 75.3. Upravni odbor Fonda najmanje jednom godišnje podnet će Vladi izveštaj o svom radu.
- 75.4. Upravni odbor Fonda obavezan je da najmanje dva puta godišnje izveštavati Ministarstvo o stepenu i način ostvarivanja programa i ostalih planiskih dokumenata.
- 75.5. Fond ima statut za koji saglasnost daje Vlada.

Finansijski izvori Fonda

Član 76

- 76.1. Finansijski izvori Fonda su:
- a. uplata za korišćenje voda;
 - b. uplata za puštanje voda;
 - c. uplata za vađenje inertnih materiala;
 - d. uplata za koncesije;
 - e. budžet Kosova;
 - f. opštine; i
 - g. ostali finansijski izvori.
- 76.2. Neutrošena sredstva Fonda u tekućoj godinu koristit će se za iste namene u narednoj godini.

GLAVA XI UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Upravni nadzor

Član 77

Sprovođenje i upravni nadzor ovog zakona i odredbi donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor

Član 78

- 78.1. Inspeksijski nadzor ovog zakona i odredbe donete na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko Inspektorata voda.
- 78.2. Inspektorat za vode obavlja inspeksijske poslove preko inspektora voda.

78.3. Ovlašćenja inspektora voda su:

- a. pregled stanja vodotoka i međunarodnih voda;
- b. vršenje nadzora o primeni ovog zakona i odredbi donetih na osnovu ovog zakona i ostvarivanje međunarodnih obaveza Kosova;
- c. pregled svih radova vodnog sistema, izgradnje objekata i svih radova koji mogu prouzrokovati kvalitetne i količinske promene na vodni režim;
- d. pregled sprovođenja uslova vodne dozvole;
- e. posmatranje i pregled Plana upravljanja poplavama i njegovo sprovođenje;
- f. pregled ostvarivanja planova i programa Autoriteta područja rečnih slivova;
- g. pregled načina korišćenja objekata i postrojenja;
- h. pregled rezultata merenja, količine i kvaliteta voda upotrebljenjih i zagađenih voda kao i izvađenih materiala iz vodotoka;
- i. pregled funkcionisanja i ispravnosti postrojenja za prečišćavanje voda;
- j. pregled ispravnosti i delovanja zaštićenih vodenih objekata i objekata za korišćenje voda;
- k. pregled ispravnosti opreme za utvrđivanje količina upotrebljenih voda i ispuštenih zagađenih voda;
- l. pregled opreme za merenje zagađenih voda i inertnih materiala iz vodotoka;
- m. pregled režima punjenja i pražnjenja akumulacija ako se vrši u skladu sa međunarodnim normama, odnosno sa vodnim dozvolama, da li je ostavljen dovoljan prostor u akumulaciju za prihvatanje velike vode u određenim periodama i da li se obavljaju osmatranja brana i ostalih objekata vodnog sistema;
- n. pregled korišćenja javnih vodnih dobara u skladu sa ovim zakonom;
- o. privremeno zaplenjenje inertnih materiala izvađenih iz vodotoka ili drva sečena na zaštitnim šumskim pojasevima i sredstva sa kojima su vađeni inertni materijali iz vodotoka i njihov prevoz.

78.4. Inspektor voda je ovlašćen da uđe u svaki objekat ili preduzeće kada postoji osnovana sumnja da su kršene odredbe ovog zakona.

78.5. Kada se konstatuje da su kršene odredbe ovog zakona i odredbe donete na osnovu ovog zakona, inspektor voda pismeno će izveštavati Ministarstvu o nepravilnostima i nedostacima i rešenjem će odrediti mere i rokove za njihovo otklanjanje.

78.6. Zadaci inspektora su da:

- a. naredi prekid aktivnosti kada se izvršavaju u suprotnosti sa vodnom dozvolom ili izvršavaju bez vodne dozvole i odredit će rok za podnošenje zahteva za izdavanje vodne dozvole;

- b. naredi privremenu zabranu radova odnosno vršenje delatnosti kada je konstatovano da zagađene vode sadrže opasne materije u količinama većim nego što je dozvoljeno ili vrši se vađenje vode u većim količinama nego što je dozvoljeno; i .
- c. zabrani preduzimanje radnji koje nisu dozvoljene ovim zakonom.

78.7. Inspektor za vode treba da obavesti policiju kada sumnja da je izvršeno neko krivično delo na vodenom dobru.

Rešenja, naredbe i ostale mere

Član 79

79.1. Inspektor za vode je samostalan i donosi rešenja naredbe kao i ostale mere na osnovu prava, obaveza i ovlašćenja određenim ovim zakonom.

79.2. Ako lice vrši jedno od radnji zabranjenih članom 39 ovog zakona, obavezan je da vrati prvobitno stanje u roku određenim od inspektora za vode.

79.3. Ako lice ne postupi po utvrđenim zahtevima od inspektora za vode, Ministarstvo će obavljati potrebne poslove u trošku lica iz stava 1 ovog člana.

79.4. Ako lice koje je izvršio neku od radnji zabranjenih ovim zakonom i ne može da postupi po zahtevima određenim od inspektora za vode, obavezan je da nadoknadi štetu.

Usmeno rešenje

Član 80

80.1. Inspektor voda može doneti usmeno rešenje i da naredi njeno sprovođenje u sledećim slučajevima:

- a. kada preti neposredna opasnost od poplava, izlivanja voda ili pogoršanja stanja tokom poplava;
- b. kada ima nestašice vode ili poteškoće u snabdevanju vodom; i
- c. kada preti opasnost od zagađenja voda ili je prouzrokovano zagađenje u meri koja predstavlja opasnost po javno zdravlje.

80.2. Usmeno rešenje treba da se dostavi stranci u pismenoj formi u roku od sedam (7) dana od dana donošenja usmenog rešenja.

Legitimacija

Član 81

81.1. Inspektor za vode treba da ima posebnu legitimaciju kojom dokazuje njegovo službeno svojstvo i identitet.

81.2. Ministar podzakonskim aktom utvrđuje način evidentiranja i oblik legitimacije inspektora za vode.

GLAVA XII KRŠENJA I NOVČANE KAZNE

Član 82

82.1.Sva lica koja postupaju u suprotnosti sa odredbama ovog zakona ili odredaba donetih po ovom zakonu, smatrat će se kao administrativna kršenja i novčano će se kazniti od 100 do 50.000 €.

- a. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 13 ovog zakona kazniće se od 100 do 1.000 €, dok pravno lice od 1.000 do 5.000 €.
- b. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 14 ovog zakona kazniće se od 1.000 do 5.000 €, dok pravno lice od 5.000 do 10.000 €.
- c. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 33 ovog zakona kazniće se od 1.000 do 5.000 €, dok pravno lice od 5.000 do 10.000 €.
- d. Pravno lice koje postupi u suprotnosti sa članom 35 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €.
- e. Pravno lice koje postupi u suprotnosti sa članom 36 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €.
- f. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 39 ovog zakona kazniće se od 1.000 do 5.000 €, a pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- g. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 46 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, a pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- h. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 47 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- i. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 48 ovog zakona kazniće se od 500 do 1.000 €, dok pravno lice od 1.000 do 1.500 €.
- j. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 49 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, a pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- k. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 50 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- l. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 51 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 20.000 €.
- m. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 55 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 50.000 €.
- n. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 56 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 50.000 €.
- o. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 57 ovog zakona kazniće se od 5.000 do 10.000 €, dok pravno lice od 10.000 do 50.000 €.

82.2.Ministarstvo podzakonskim aktom može odrediti druga kršenja i kazne.

GLAVA XIII
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 83

83.1. Svaki objekat vodne infrastrukture kojim su upravljala preduzeća registrovana kod nadležnog organa kao vodoprivredna preduzeća prenece se na upravljanje Autoriteta područja rečnog sliva.

83.2. Celokupna dokumentacija i imovina kojom su upravljali bivši Zavod za vodoprivredu, Samoupravna Interesna Zajednice za vodoprivredu Kosova prenece se na upravljanje Autoritetu područja sliva.

83.3. Imovina, prava i obaveze pravnih lica prelaze na Autoritet područja rečnog sliva.

Član 84

84.1. Svako lice koje vrši delatnost na vodnim bogatstvima, stupanjem na snagu ovog zakona, u roku od osamnaest (18) meseci treba da podnese zahtev Ministarstvu za sticanje vodne dozvole.

84.2. Vlada, na predlog Ministarstva, u roku od dvadeset i četiri (24) meseci treba da objavi spisak vodne infrastrukture.

84.3. Sve zemljišne površine i vodna infrastruktura utvrđene kao vodna imovina treba da se registruje kao javna imovina u roku od trideset i šest (36) meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

84.4. Planovi iz Glave IV treba da se donose u roku od trideset i šest (36) meseci.

84.5. Sve vodne delatnosti svih lica usklađivat će se sa uslovima i postupcima po ovom zakonu u roku od trideset i šest (36) meseci.

84.6. Opštine će usklađivat sve njihove aktivnosti sa ovim zakonom u roku od dvadeset i četiri (24) meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

84.7. Usklađivanje svih prostornih planova i sektorskih planova sa planovima za upravljanje vodama vršit će se u roku od trideset i šest (36) meseci.

84.8. Sva podzakonska akta koja proizilaze iz ovog zakona donet će se u roku od dvadeset i četiri (24) meseci.

Stupanje na snagu

Član 85

Ovaj zakon stupa na snagu posle usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specalnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

Zakon Br.2004/24
8 Juli 2004

Predsednik Skupštine Kosova

akademik Nexhat Daci